

St. 27.

V Gorici, 6. julija 1883.

Tečaj XIII.

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „political“ se plačuje za navadno trislopnostno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Slovenskim volilcem na Goriškem!

Podpisani odbor se prav iskreno zahvaljuje vsem gospodom volilcem v deželni zbor goriški, ki so s svojim neomahljivim narodnim prepričanjem in vzgledno složnim postopanjem dosegli, da so bili od volilnega odbora priporočeni kandidati enoglasno ali pa z veliko večino izvoljeni in da se je tako zavednost in politična omika goriških Slovencev daleč na okoli v najlepšem svitu pokazala.

Predragi rojaki! prekosili ste vse naše nade, premagali vse težave, osramotili naše nasprotnike, ovenčali svoje glave s slavo, katero Vam priznava in podeljuje ves slovenski, pa tudi drugi svet. Politična disciplina, ki se je pokazala pri naših volitvah, bo služila drugim v lep vzgled; dokler se držite take discipline, ne bojte se sovraga, predragi rojaki. Lepo ste si osvetili lice pred celim svetom; čuvajte čast, katero ste si v obilni meri pridobili. Sprejmite najsrčnejšo zahvalo za uzorno hrabrost v boji in za slavno zmago.

V Gorici, 4. julija 1883.

Centralni volilni odbor.

Po volitvah.

Volitve v deželni zbor so dovršene. Goriški Slovenci smejo s ponosom kazati na nje. Pokazalo se je, da goriški Slovenci se zavedajo svoje narodnosti, pa tudi da se zavedajo političnih pravic, katere jim podaja ustava. Letošnje volitve so bile skušnja zrelosti za narod slovenski na Goriškem in za njegove voditelje. Oboji so prestali skušnjo izvrstno in so prisilili celo sovražnika, da jih spoštuje. Malenkostni pogreški na eni ali drugi strani ne smejo kaliti občnega veselja. Slovenski razumniki naj si zapomnijo, kar je bilo morda pomanjkljivega, in naj se iz tega učijo za prihodnje delovanje.

Slovenska politika na Goriškem je dobila po letošnjih volitvah velikansko zaupnico in potrjenje; nasprotniki so pa osramočeni in lahko spoznajo, da narod ni za koristolovsko politiko brez narodnih načel, ampak da odobruje tako delovanje, ki združuje narodna načela z napredkom v duševnem in gmotnem

oziru. Eno brez drugega je nepopolno: narodna politika brez gmotne podlage je julova in ne obrodi sadu, ker nima zemlje, v kateri bi korenike pogrnala, ali pa nima stebra, na kateri bi se oslonila. Gmotno koristolovje brez vzvišenih narodnih načel je nevedno poganjanje ter postane tudi nečastno in sramotno, ako narodna načela prezira ali celo zatajuje. Slovenska politika je izražena v slovenskem političnem načelu: vse za vero, dom, cesarja. Vera uči najvišje ideale, dom zahteva kruha in soli, cesar spominja zvestobo in pokorščino do postavnih vladarjev.

To politiko poudarjajo goriški narodnjaki že več let. Na podlagi te politike so zahtevali, naj se narodu skazuje čast in naj se govori z njim v njegovem jeziku, naj mu uradi pišejo slovenski in naj se mu podeli omika v domačem jeziku, da bo mogel tudi gmotno bolj hitro in bolj uspešno napredovati. Naš narod je zavoden, je to spoznal kot dobro in je z lastno močjo podpiral prizadevanje svojih voditeljev v tem oziru. — Nekaterim gospodom pa to ni bilo všeč, privoščili so sicer Slovencev kako materijalno kost, n. pr. kako cesto ali kaj takega, ali pričakovali so, naj narod zaradi gmotne kosti, do katere je imel več ali manj pravice, pozabi na druge svoje potrebe v duševnem oziru. Žalibog, da se nahajajo ljudje za vsa načela in vsa prizadetja; tako se je zgodilo, da tudi za to neslovensko politiko, ki pusti Slovence le za pečko veljati kot Slovence, so se dobili med našimi sorojaki nekateri možje, katerim se zdi bolj lahko prikimovati, ko svoje notranje prepričanje in želje naroda neustrašeno izraževati. Na te može so se zanašali gospodje, ki niso prijatelji slovenskih zahtev, in so mislili, da z njih pomočjo (in še s katero drugo) pri volitvah zmagajo. Ali ti gospodje so se strašno spekli: Narod je poznal svoje resnične prijatelje in se ni dal zapeljati od neresničnih. Celo taki možje, ki so bili prej mehki ali popustljivi, so ob času volitev spoznali važnost sedanjega trenutka ter dolžnost, da rešijo narodu čast. Tudi taki so krepko podprli narodno delo in le redki so ostali v taboru visokih prijateljev. Slovenski narod na Goriškem se je pokazal politično zrel, ki zna volilno disciplino, ki stoji kot en mož za svojo narodnost in za slovensko politiko. Slava takim volilcem! Slava taki deželi!

Volitve v velikem posestvu goriškem.

Italijansko veliko posestvo je imelo letos vpisanih volincev 184, volitve se jih je udeležilo 30. junija 74 in sicer 37 osebno in ravno toliko s pooblastili. Manj-

kalo je torej pri volitvi 110 volincev, kar spričuje, da se ne brigajo veliko za svoje politične pravice. Izvoljeni so bili: deželni glavar vitez Pajer, dr. Verzeznassi odvetnik, in Miklavž Bernardelli, veleposestnik.

Slovensko veliko posestvo je imelo 189 vpisanih volincev, med temi 8 mrtvih. Na volišči je bilo 138 glasovalcev, večinoma osebno, mnogo pa tudi po pooblaščenjih, ter so pokazali, da znajo ceniti politične pravice in da jih hočejo izvrševati. Mnogo volincev je prišlo iz daljnih krajev, ker so vedeli, da letos vajujejo nepoklicani ljudje kandidate v slovensko veliko posestvo. Razum kandidator, ki so bili postavljeni od goriškega volilnega odbora na podlagi posvetovanj ožjega odbora, sklepov pomnoženega odbora in potrđila velikih posestnikov na shodu, h kateremu so bili vabljeni v si brez izjeme, oglasili so se bili še drugi kandidati, o katerih enam se ne vé (!), kdo ga je postavil, o drugih dveh trdijo Italijani, da so jih postavili oni. Eno listo so imenovali narodno, drugo pa vladno, in zdi se, da ne po krivici.

Na dan volitve so prišli volilci o pravem času v Gorico, ali namesto v čitalnico so šli najprej „k trem kronam“, kjer so se skoraj do dobra aprili, ker nekateri so držali za narodno listo, drugi za vladno, tretji so hoteli narediti kompromis med obema, četrti so želeli spraviti v zbor g. Faganela. Najprej so se zjedrili Briči, posebno dolenci, da hočejo držati Kocijančiča in goriško listo, katero so bili za svojo sprejeli. Vipavci iz braniške doline in iz Ajdovščine so bili brez izjeme za narodne kandidate, izpod Čavna so mnogi želeli Faganela, za katerega so glasovali tudi Kananci; Tolminci in Bolčani so bili razun 2 glasov za narodne, volilci iz dolnjega Krasa (posebno Komenci in kar jih je pod Gradiško) so bili za kandidate volilnega odbora, Sežanci pa večinoma za Gorjupa. Bližnja okolica goriška in mnogo Goričanov so dobro držali, vendar pred volitvijo ni bilo še lahko razsoditi, kam se stvar obrne.

Kakor smo priporočali, tako so volilci tudi storiili: prišli so nazadnje v čitalnico in od tod o pravem času v volilno dvorano, kjer so volili komisijo iz svoje srede: Kocijančič, Kovačič, mejni grof Obizzi, Licen. Za predsednika so izvolili grofa Obizzija, ki je prebral dotične postavbe in je v lepi slovenščini povdarjal, naj volilci volijo po svojem prepričanju. Na to je mejni grof prvi glasoval za narodne kandidate; za njim so šli drugi. Lepo in vzgledno se je vedel baron Tacco iz Števerjana. Najprej je volilce okregal (zunaj volilne dvorane), da se med seboj pripravijo in da niso edini, potem je pa z jasno besodo glasoval za kandidate goriškega odbora.

LISTEK.

B R K I N I.

(Piše Ivan Beršček.)

Komaj jame cerkveni zvon z visocega zvonika vabiti verno ljudstvo k zornim mašam, uže izbira mlado in staro v svoji hišni zalogi najdebelejših lepo rudečih jabolk. In če jih v slabi letini doma ni, naroče si je za časa pri sosedu, čisto tudi za drag denar v bližnjem mestu, kajti ni ga priličnejšega in bolj čislanege daru za božični praznik pri polnočni maši, nego vsaj dva para lepo rudečih jabolk.

Beseda darovanje (ofer) kaj prijetno zveni bor-nemu Brkinu, zato ves razvnet komaj pričakuje praznikov, ker takrat mu bode sreča dana, položiti svoj hvaležni dar na žertvenik božji. Ta prelepi običaj, ki nas spominja na minole čase, ko so naši pradedje svoje poljske pridelke in svojo živino bogovom darovali, vidimo skoro povsod na kmetih, različni so le darovi, ki se pokladajo na oltar. Toda ta obred se ne vrši v vsih Slovincih samo na božični praznik pri polnočni maši, kakor je to pri nas navada, temveč tudi druge praznike mej letom. Največje veselje in največjo srečo občuti z lepim darom preskrbljen seljan, ko mu

iz stolpne line pribrih božična sveča in skoz temno daljavo zapoje malega zvona prijetni glas, vabeč ga k polnočni maši; a otožno utriplje srce onemu, kateremu ni dano položiti daru na žertvenik vsemogočnemu.

Ker na oltarji za takove darove ni primernege prostora, zato stojita poleg duhovna na desni ključarja, držeč jerbas, v kateri pokladajo mimo idočih svoje darove. Ko se jedna posoda napolni, pri rokah je druga, ker radodarnosti hvaležnih src se ne stavijo meje.

Božični večer, v nekaterih krajih tudi večer pred novim letom in pred sv. tremi kralji od mraka v pozno noč lepo vbrano zvoné. Mej zvonjenjem se hišna obitelj greje okolo nenavadno velikega ognja, katerega vzdržuje „božičnik“, t. j. velik hlaod, ki služi božične večere mesto zglavnika. Med tem si pripovedujejo pravljice, pojó razne, osobito božične pesni, ter zalivajo z izborno pijačo dobro večerjo. Očetu se božičnega večera ne toži do kleti, in tudi mati je tedaj zeló radodarna.

Na božični večer je v vsaki hiši navadna jed „mésanica“, t. j. jed z vseh domačih pridelkov n. pr. repe, zelja, fižola, ječmena, boba, graha itd. Vse skupaj se kuha v jedni posodi. Mej jedjó stoji pod mizo pletenica polna sena, za božičnega „konjička“.

To seno služi vsej domači govedi na božični praznik v zajutrek.

Kar se dostaje božjih jaslic, moram omeniti, da je ta navada pri nas skoro popolnoma izginila.

Naše ljudstvo trdi sploh, da vsa živina v hlevu božično noč govori o osodi, katera bode istega leta vladala s hišnim gospodarjem in njegovim imetjem. Zato bi človek brez greha, ki bi čuval mej polnočno mašo na odru, lahko doznal gospodarjevo srečo ali nesrečo, vsajeno mu za prihodnje leto. Zeló bi užalil našega verskega gorjana in bi veljal za brezverca tudi oni, ki bi se drznili trditi, da se za trenotek božičnega večera vsa voda ne izpremeni v vino.

O novem letu ni pri nas nič posebno zanimivege. Večer pred novim letom, po nekaterih kraških vaséh „fantje“ pojo pred hišo slehernega kmeta v večščilo novega leta, a za to dobé meseno klobaso, jajec itd. in domača hči jim pokloni nekoliko beličev. V tej noči tudi privezujejo vaški fantje deklicam na hišne duri in na spalnično okno lepe brzote, za katere drugi dan od dotičnih deklet orehov zahtevajo. Slučajno sem potoval skoz neko kraško vas novega leta dan, ter opazil na vsakem orehu, ki je stal v vasi in okolo nje privezan visok kol, ki je nosil na gorjem konci veliko brzoto visoko nad vsami drevesnimi vrhovi — y znamenje novega leta. (Dalje pride.)

Pokazalo se je precej, da goriškim kandidatom se godi bolje; nasprotniki so začeli pogum zgubljeni. Proti 1. uri je bila volitev dovršena; prav mnogo volilcev je ostalo do zadnjega v dvorani, da bi bili kmalu pri rokah, ako bi bila potrebna ožja volitev. Še le ko so bili popolnoma prepričani, da ne pride do nje, so odšli. Slava jim! — Voljni so: Andrej Koci, inčič s 116, Fr. Povše z 89, dr. Ivančič s 85 glasovi od 138 oddanih glasov. Gorjup je dobil 53 (drugi pravijo 56) glasov, Faganel pa 49; zadnjega so kandidovali njegovi bližnji rojaki. Gorjup je dobil največ glasov od Italijanov, od Slovencev jih ima težko 20. Ako je res, kar trdi „Corriere“, da je bilo G-u zagotovljenih 50 italijanskih glasov, bi imel G. samo 3 (6) slovenske glase; ali to je neverjetno.

Nam nasprotni Italijani hočejo počiti od jeze, da ni propadla lista goriškega volilnega odbora; nam prijazni Italijani se pa z nami veselijo in so nam deloma pomagali, deloma so bili pripravljene pomagati v slučajih velike sile. Slovenski volilci so si pa s častjo čelo ovili in so si pridobili spoštovanje pred Slovenci in postenimi Italijani.

Dopisi.

Od levega brega Soče, 30. junija. — Bilo je že parkrat v listu „Soči“ govorjenje o krajnem šolskem svetu v Gradnem ter o seji, v kateri je sklenil, da ne sme učitelj zaradi zakasnenja otrok kaznovati, dokler se ne bode v šolo zvonilo. Ta sklep priznal je tudi tamkajšnji gospod učitelj. (Tamošnji gospod učitelj nam je pisal, da ni odobral tega sklepa ni v dotični seji ni kasneje, ampak da se je prizadeval, kolikor je mogel, da bi tisti sklep ne obveljal. Ur.) Gospodu učitelju sosedu se to priznanje ni zdelo pametno, zato se je v 23. številu „Soče“ javno oglasil. — Ali ubogi sosed je prišel pod kladvo; dopisnik iz Gradnega mu odgovarja v 25. št. „Soče“ rekoč:

„Ni-li krajni šolski svet prva šolska oblast nad učiteljem? Zakaj bi njegovega sklepa ne smel priznati učitelj? Sklepa, o katerem je govor, učitelj zaradi tega ne more priznati, ker po mojem mnenju se ne vjema z duhom postavbe. Učitelj sme kaznovati kadar otrok zakasni šolo po lastni krivdi, ne glede na zvonjenje.“

Nadalje pravi omenjeni dopisnik: „kakor ima učitelj pravico zahtevati od šolskih otrok, da mu ob določenem času prihajajo v šolo — ravno tako imajo šolski otroci (oziroma njih roditelji) pravico tirjati od učitelja, da jim preskerbi redno zvonjenje v šolo.“ Ta je ravno tako pametna, kakor da bi rekel: Kakor ima sodnik pravico klicati Vas k sodnji — ravno tako imate Vi pravico tirjati od sodnika, da pride po Vas s kočijo, ter Vas pelje k sodnji. Kakor se zdi, gospod dopisnik, Vi spadate v vrsto onih starišev, kateri bi zahtevali, naj učitelj šolsko mladino tudi redi. Za Boga, povejte, v kateri knjigi ste dobili te nauke.

Kako se more od učitelja tirjati, da naj v šolo zvoni? Je-li morebiti njegova dolžnost plačati zvonarja? Zvoni li zaradi učitelja ali zaradi otrok? Županstvu je dolžnost skrbeti za blagor svoje občine; blagor občine je pa tudi, ako otroci redno šolo obiskujejo; zato je zvonjenje v šolo županstvena dolžnost, ako ni v kakem kraju drugačne navade ali druge pogodbe.

Prav za prav, če hočete vedeti, kaj je šolski zvon, vam še to povem. Šolski zvon so pridni in skrbni stariši, kateri znajo šolo in nauke ceniti, ter skrbijo, da se njih otroci podučijo. Otroci takih starišev hodijo brez ure in zvona redno in točno v šolo. Otroci onih starišev, ki nimajo gori navedenih lastnosti, zahajajo neredno v šolo, ako jim ura tudi po nosu bije. Sapienti sat. (Gospode dopisnike uljudno prosimo, naj nam jenjajo zvoniti o tej stvari, ker smo že dosti slišali. Ur.)

Kobarid, dne 3. julija. Dopis iz Bolca v „Edinosti“ od 30. junija imenuje Kobaridce in druge neke narodne izdajice, češ da niso volili v narodnem duhu. Spravil se je tudi na goriški volilni odbor, ter mu očita, da je svojevoljno postavil g. Jonka za kandidata. Da, celo zanika mu pravico nasvetovati kandidata, rekoč, da vsak kraj najbolje pozna svoje moze.

Počasi, g. dopisnik, počasi! Vi toraj ne priznavate neobhodne potrebe volilnih odborov? Žalostno! Pomislite le kako žalostni nasledki bi lahko nastopili, ko bi vsak trg, vsak kraj postavil svoje kandidate, naj bodo ti še tako sposobni? Vladna stranka bi povsod zmagala in gorje nam, ako bi nam bila vlada nasprotna. Teptala bi lahko naše svetinje in naše pravice in kdo bi se jej mogel vstaviti, kdo bi jej mogel to zabraniti? Kdo bi bil kriv nesreče, ki bi nas lahko zadela? Mi sami z vsemi našimi izvrstnimi kandidati. V slogi je moč in rešitev! In volilni odbor, ne pospešuje li sloge?

Pa čemu bi vam potrebe volilnih odborov še dalje dokazoval? Saj to gotovo sami pripoznate, le da niste dobro premislili, ko ste vaše besede pisali. In če je volilni odbor potreben, zakaj mu niste svetovali, zakaj ga niste podpirali?

Da bi pa naš goriški volilni odbor svojevoljno

postavil bil za kandidata g. Jonka, to je laž. Ožji volilni odbor se je po tehtnem premišljevanju odločil za g. Jonka; sklical je zaupne moze v Kobaridu, razjasnil jim je po svojem zastopniku razmere in vprašal jih za svet. Še isti popoldan podala sta se dva udeležega volilnega odbora v Bulec, da se prepričata o tamošnjih razmerah in o tamošnjem mišljenju. Tam izrekla se je večina občinskega starašinstva bolškega za g. Jonka, to je: 14 starašin od 18 navzočih. Tudi g. Jakopič, s katerim sta se omenjena gospoda posvetovala, je rekel, da g. Jonko je edini kandidat.

Tako vidite je postal g. Jonko še le kandidat. Ali se je ožji volilni odbor posvetoval tudi s Tolminci in Kanalci, tega ne vem.

To pa vem, da tega bi tudi ne bilo potreba, ker Bolčani in Kobaridci imajo ogromno večino glasov. Manjšina pa bi morala glasovati z večino, ali pa glasovanje opustiti.

Če g. Jonko ni bil po volji bolškim narodnjakom, zakaj niso to povedali precej tisti dan poverjenikom volilnega odbora, ali če ni bilo takoj mogoče, zakaj niso pozneje še pravočasno naznanili odboru v Gorico? Saj je „Soča“ še le en teden po tem sklepu objavila kandidate. Ali tako spolnujete dolžnost narodnjaško? Ako bi bili vaši uzroki tehtni, opravičeni, kaj menite, da bi ne bil storil volilni odbor svoje dolžnosti, ali, ko bi je ne bil, da bi se mu bili volilci udali kar tako, brez premisleka? gotovo ne. Da so bolški narodnjaki kar na svojo roko pozneje postavili svojega kandidata, kakor bi hoteli kljubovati, je li to morda pametne?

Da je njih kandidat g. sodnik Jakopič res izgleden narodnjak, pošten in neomahljiv, to radi verjamejo in smo prepričani. Slava mu! Bolčani ga poznate, a mi Kobaridci in najbrž tudi Tolminci in Kanalci ga poznamo le po imenu in kot narodnjaka le iz časopisov. Da so dali Tolminci glasove g. Jakopiču, se je godilo, kakor se zdaj sploh govori, zato, da bi g. Jonko, kandidat volilnega odbora, propadel. Ali g. Jonko je dal častno besedo volilnemu odboru, Kobaridcem in gotovo tudi Bolčanom, da se bo vselej postavil za naše narodne pravice, ter da bo vselej glasoval z narodnimi poslanci. Ni se torej treba čuditi bolškim narodnjakom, da smo se Kobaridci odločili, in tudi glasovali za odborovega kandidata. Tudi ko bi teh razlogov ne imeli, držali bi se bili brže ko ne, volilnega odbora uže radi sloge, uže radi discipline, ker kam bi nas lahko nesloga pahnila, omenil sem zgoraj. Če „Edinost“ nekako odobruje postopanje bolških in drugih rodoljubov glede zadnjih volitev, ni možko postopala. Tako početje bi morala odločno grajati.

Toliko v obrambo volilnega odbora, v obrambo Kobaridskih in družih volilcev, ki so v resnično narodnem smislu glasovali. K prihodnjim volitvam nam pa Bog pomagaj do popolne sloge.

Kobaridec.

Z Bolškega, 25. jan. 1883. (Po volitvah.) Volitve za kmečke občine izišle so letos pri nas nepričakovano dobro. V Tolminu še do sedaj ni bilo slišati o jednoglasni zmagi narodnih kandidatov. Pohvalno omenjati čem tu še posebej bolške volilce, ki so volili vsi narodne priporočence — razen znanega Čez — Soškega župana g. V., ki jo je bil potegnil iz dvorane s peščico svojih somišljencev. Mož misli, da je prav mož; pustimo mu to veselje! Pravili so, da je bilo pri volitvi tudi kakih 12 duhovnov, 3 celo v komisiji, da celo predsednik volitveni komisiji je bil — župnik Ivančič! Kaj pa to? Kaj se imajo ti ljudje mešati mej take reči? Z drugo besedo — dejal bi naš okrajni upravitelj g. Š. — „Ljudje se dajo preveč voditi od duhovnov.“ — (Vsled takih in enakih „dobrih svetov“ baje neki g. duhovnik ni bil šel k prvotni volitvi — ni se hotel piliti tamkaj — in prav zaradi tega tudi isti ni bil izvoljen v volilca.) — Kar se mene tiče, ne vjemam se v tem z g. podglavarjem: spreobrnila me je neka — pridiga!

Slišal sem nekdaj cerkveni govor; pridigar je obravnaval izrek: „duhoven naj ostane pri duhovnih opravilih.“ Govornik je sploh pritrjeval temu izreku; samo o mejah, do katerih more in sme segati duhovnik, ni se skladal s „posvetnjaki“. Mej drugim je bilo nekako i tako govorjenje: „Vsak berič in berač si prisvoja daadanes pravico, vtikati se v volitve — napravljati, prigovarjati in svetovati: samo duhoven naj molči!“ On bi ne smel govoriti; ne grajati, če trebje, ne svetovati, kakor prav? On naj molči; dasi uprav on navadno bolj daleč vidi — boljše namene ima, kakor kedo drug?! Čuj, Ti kmet slovenski, če imaš kdé prijatelja — pravega, resničnega, vernega, zvestega prijatelja — onda ti je duhoven tak prijatelj, ki ti zares dobro hoče!... Se vè da se ima duhoven pri takem svojem delovanju čuvati, da ne dela zoper pravico, resnico, postavni red; varovati se ima, da se ne trkne ob — postavo!... Pa zakaj se nekateri spodtikajo nad takim delovanjem duhovnov? — Koga se boji tat najbolj? Luči — stražnika — gospodarja! Koga sovražijo naj bolj hudobni otroci? Ostrega učitelja, strogega vzgojitelja! Koga se plašijo lažniki in sleparji? Takega, ki jim more dokazati njihova slaba dejanja? Zakaj napada sovražnik pastirja? Za to, da bi tem laže vjel čedo! Zakaj skušajo včasih duhovna

v zakristijo zakleniti? Da bi ne motil volilnih ribčev!..

Nu s kratka: mene je mož prevérl in spreobrnil. Prej sem bil drugih mistij o duhovnu in njegovih opravilih — sedaj sem spet drugih. Modri poslušaj in premišljaj; predomisel je boljši kot misel!

Duhovnom našim pa kličem gledé preteklih volitev: Možki ste bili — še v prihodnje tako! Tudi, ako bo volitev v soboto, kakor se včasih izgodi — ali po naključju, ali nalašč, tega ne vem — tudi ako stanujete v Trenti ali Podbrdnu; tudi onaj na boj — volitveni boj! Na boj za resnico — za pravico — za korist in srečo ubogega našega naroda — na boj po postavni poti z dovoljenimi pripomočki! Ne dajte, da bi Vas zaklenili v zakristijo! Spreobrnenec.

Iz Cerovega, 3. julija. — Dež za solncem mora biti, žalost za veseljem priti. V nedeljo 1. julija bil je vroč soparen dan. Solnce je napelo vse svoje moči ter je tako pripetkalo, da ni bilo žive stvarce, ki bi si ne bila privoščila hladne sence. Hitro popoldne so se pa uže valile kope temno sivih oblakov sem od Julskih planin. Proti 4. uri je bilo pa uže vse nebo prepreženo in kazalo je, da vsak trenutek oblaki zlijejo svojo mokroto na pekoče solnčne žarke, kateri so hoteli samovlastno vladati. Pol ure pred dežjem je častiti gospod vikar dokončal popoldnansko službo božjo, od katere se je večina radovednega ljudstva pomikala proti šoli. Kaj pa je bilo tam? Šolska mladina okinčala je z raznovrstnimi eveticami šolsko sobo, v kateri je imela svoje nedolžno veselje. Praznovala je še le sedaj svojega patrona sv. Alojza. V času ene četrti ure bila je šola vsa napolnjena z ljudmi tako, da bolj ni mogla biti. Ker je pretilo hudo vreme, bi bilo šlo rado vse pod streho; ali več ni bilo mogoče, zato so se nekateri zadovoljili, da so zunaj ostali. S pričetkom nedolžnega veselja je pričelo na vsi moč deževati, grmeti in treskati. Vkljub temu je zbrana šolska mladina nadaljevala svoje delo, da bi vredno počastila svojega patrona. Program ali spored, kateri je bil sestavljen iz raznih pesnic (med temi tudi cesarska pesen), iz dveh deklamacij in iz majhne pa mične igre v 3 dejanjih z naslovom „Mali godec“ priobčene v Vrtecu po znanem njegovem uredniku Iv. Tomšiču, so mladi igralci prilično prav dobro izvršili. Žalibog, da ni bilo mogoče najti v to svrhu večjega prostora. Šolska zabava se je končala z govorom g. učitelja, v katerem je z vsemi poslušalci navdušeno zaklical trikratni živio! našemu presvetlemu cesarju Francu Jožefu I. Nabralo se je tudi med poslušalci nekaj milodarov v korist šol. mladini, za kar se najiskrenejše zahvaljuje radodarim rokam vsa šolska mladež. Globoko gnujeni razidejo se z željo, da bi spet kaj takega doživeli. —

Komej pridejo ven, raznese se žalostna novica po vsej občini, da je med nevihto treščilo v Dolenjem Cerovem v cerkev sv. Lenarda v stranski altar. Na večer se zve še žalostnejša novica, da je namreč tudi v Gorenjem Cerovem treščilo v stranski altar cerkve svetega Miklavža. Hvala Bogu, prav velike škode ni nikjer, ni v Gor. ni tam v Dol. Cerovem. S tem je pa potrjena prislovica, ki stoji na čelu dopisa.

Politični pregled.

Povodom cesarjevega potovanja piše dunajska „Wiener-Abendpost“ od sobote sledeče: „Jutri nastopi Nj. Veličanstvo za daljšo vrsto dnij namenjeno potovanje na Štajersko in Kranjsko. Prebivalstvo onih krajev, katere bode presvitli vladar osrečil s svojim obiskom, pripravlja se povsod najskrbnejše, da dostojno sprejme svojega ljubljenege vladarja. Vnovič se ima pokazati vsemu svetu, da soglasijo vsi narodi širne države brez razločka narodnosti v iskreni ljubezni do prevzvišenega vladarja, čegar očetovsko srce bije jednako gorko za vse, da soglasijo v zvesti udanosti rodnej vladarski hiši, v kateri je od nekdanj bila najlepše in najblažje utelešena državna misel.“

Deloma se je to že obistinilo. Cesar je dopel v nedeljo v Mürrzuschnag, kjer ga je pričakoval štajerski namestnik baron Kübeck in brezbrojno število ljudi, katero je vladarja navdušeno sprejelo. Tudi od tod do Gradca je bil cesar povsod jako slovesno in prisrčno sprejet, od vseh krajev je vrelo ljudstvo na postaje, da pozdravi preljubljenege vladarja. Najsijajnejši pa je bil sprejem v Gradcu, ki je po vseh poročilih jako ukusno okinčan in v zelo sijajni obleki. Da bodo naši bratje na južnem Štajerji in na Kranjskem presvitlega cesarja isto tako srčno, ako mogoče, še srčneje sprejeli, o tem ni dvoma.

Volitve na Češkem so končane. Kakor smo

pričakovali, izvršile so se za Čeha jako povoljno. Ti so si priborili zopet večino v deželnem zboru in deželnem odboru. Voljenih je v kmečkih občinah 49 Čehov in 30 Nemcev, v mestih 40 Čehov in 32 Nemcev (Praga je volila izključljivo Čeha), v trgovinske zbornici 3 Čehi in 12 Nemcev, v veleposestvu 70 Čehov. Ker je 5 virilistov narodnih, jeden pa po mišljenji Nemec, ima češki deželni zbor skup 167 Čehov in 75 Nemcev. Za deželnega maršala (glavarja) imenovan je knez Jurij Lobkovic, za njegovega namestnika pa dr. Waldert. Zborovanje se je pričelo v četrtek 5. t. m.

Naše brate Hrvate zadela je huda nesreča. Umril je te dni dr. Milan Makanec, jeden najplemenitejših, odličnejših in zmožnejših rodoljubov in politikov hrvaških. Makanec si je postavil med Jugoslavlani večer spomin sam s tem, da je ustanovil „Danico“ z namenom, da bi bratovskemu prepiru med Hrvati in Srbi konec naredil.

Ko je bival grof Chambord še v Gorici, raztrosila se je bila vest po svetu, da je smrtno bolan, kar pa tačas ni bilo res. Sedaj dohajajo zopet iz Frohsdorfa vesti o nevarni bolezni grofovi, ki so žalibog istinite. V Paris sta že došla z dežele vojvoda Aumale in grof Pariški, katerih jeden potuje v Frohsdorf h smrtni postelji Chambordovi. Obče se smatra grof Pariški kot postavnj njegov naslednik.

V Egiptu se je pokazala kolera, katera je že mnogo žrtev zahtevala. Vse evropske velevlasti so vsled tega napravile potrebne korake, da bi se zabranil temu ljutemu sovražniku človeštva vhod v Evropo.

Poziv.

Ko smo pokopali učnega moža, Štefana Kocijančiča, 10. aprila t. l., je pisala „Soča“ v dopisu iz Gorice med drugim sledeče vrste: „Škoda, da so ga pokopali na zemljišči, ki za pogrebe ni primerno, ki se bo moralo prej ali pozneje opustiti. Dostojno bi bilo pa na vsak način, da bi se ranjkemu postavil primeren spominek, če tudi ne krasen (za 50 do 100 gld.), z latinskim in slovenskim napisom, da bi potomci vedeli, kje leži mož, ki je bil bolje znan na tujem, ko doma, ki v svoji skromnosti ni poznal svojih zmožnostij in krepostij, ki so ga kinčale. Za spominek naj bi nabiral kdo njegovih znancev, katerih je imel veliko.“

Od tistega časa pretekli so skoraj trije meseci in že smo se bali, da naš poziv ostane brezuspešen. Toliko bolj nas je razveselil dopis č. g. Bl. Grča, ki spričuje, da naša misel je bila ob enem misel drugih in da naša želja se začinja uresničevati. Dotični dopis glasi se tako le:

„Hitro po smrti visokoučenega profesorja Štefana Kocijančiča se je med njegovimi čestitelji in učenci obudila misel, postaviti mu primeren spominek na grob. Slovenski narod je imel še malo tako učenih in delavnih mož, kakor je bil naš Štefan Kocijančič; zato pa tudi narod ne sme pustiti groba njegovega brez spominka.“

Pri cerkvenem shodu sv. Antona na Lokvah, sv. Ivana v Čepovanu in sv. Petra in Pavla v Lokovci bili so vsi tam zbrani učenci pokojnega učnjaka edne misli in želje, da naj bi se nemudoma začela nabira za spominek. To je občna želja! Ustrezni tedaj tej splošni želji, veličenjenja „Soča“, ter odprti predalček za nabiro darov. Ob priložnem času pa pokličite darovatelje na pogovor, da določijo kakovost spominka. Ako se nabere zadostna svota, bi bile pač želeti, da bi se razen kamnitega spominka priskrbel tudi slovstven spominek. Pa o tem naj govore darovatelji sami.“

„Nabirajmo hitro in znašajmo potrebno svoto, da na obletnico svoje smrti dobi češčen pokojnik spominek na grob. Prepričan sem, da kakor hitro „Soča“ odpre predalček za nabiro, bodo nemudoma začeli prihajati darovi; kajti večina njegovih učencev in čestiteljev komaj čaka, da se prične nabira.“

„Preverjen, da bo slavno uredništvo „Soče“ blagovolilo prevzeti nabiro za št. Kocijančičev spominek, mu uže nabrane darove pošiljam po poštnaj nakaznici.“

Čepovan dne 1. julija 1883. B. Grča. Veseli nas, da se z našo mislijo vjemajo učenci pokojnikov. Od neke strani smo zvedeli, da se v resnici že pripravlja slovstven spominek ranjkene K., namreč obširen životopis. Ako se naberejo zadostni doneski, se lahko oba spominka ob enem postavita. „Soča“ rada sprejme nabiro za K. spomenik, bo razkazovala poslance doneske in izroči ob svojem času nabrano vsoto odboru, katerega darovatelji izberejo, da jo porabi kakor za dobro spozna.

Slovence sploh in K. učence posebej uljudno vabimo, naj pripomorejo za naravo spominka po svoji moči. Uredništvo „Soče.“

Domače stvari.

Deželni zbor goriški bo imel sledeče poslanec: za kmečke občine: Dottori, Del Torre, Mohorčič, dr. Abram, dr. J. Tonkli, dr. Al. Rojic, dr. M. Tonkli, Kovacic; za trge in mesta: Jonko, grof Coronini, dr. Maurovich, baron Depretis, baron Locatelli; — za veliko posestvo: dr. Ivančič, Povše, Kocijančič, vitez Pajter, dr. Verzeznassi, M. Bernardelli.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici bo slovesno praznovalo god svojih patronov slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda v nedeljo 8. julija zajutra ob 10. uri s peto sv. mašo na Kostanjevici; popoldne ob 4. uri z izletom v Solkan na vrt gospoda župana Mozetiča, kjer bo domača zabava s petjem. Gospodje društveniki in prijatelji društva se uljudno vabijo, naj se v obilnem številu udeležijo cerkvene slovesnosti in večerne zabave. Priložnost za v Solkan naj si priskrbijo gg. udeleženci po dogovoru.

Morske kopeli za škrofulozne otroke na otoku Gradu so že odprte. Dotični odbor je sprejel 50 otrok, in sicer 45 zastonj, 5 za znižano plačo; med temi je 23 dečkov in 27 deklic, 26 iz mesta, 24 z dežele.

Kupčijska zbornica goriška je razpravljala v svoji seji 21. pret. m. prasanje, dano jej od vis. vlade, ali so na Goriškem slovenske menjice v rabi in koliko bi se jih v tej deželi porabilo, ako bi jih dala vlada tiskati. Odbor je nasvetoval, naj zbornica odgovori, da pri nas slov. menjice niso v rabi, ja da bi se jih malo spečalo, ako bi se tiskale. G. R. M. o h o r č i č je pa slov. menjice možato zagovarjal ter dokazoval, da so že zdaj v rabi in da se njih število pomnoži, ako bodo tiskane. Zbornica je slednjic sklenila odgovor, da ne ve, koliko slov. menjic je zdaj tukaj v rabi, ali koliko bi jih bilo, ako bi se dale tiskati.

Pri letošnji goriški tomboli so razprodali 8857 kartel; čisti dohodek znaša 1161 gld. 8. kr., ki se obrnejo v prid zavodu za zapuščene otroke.

Radodarni doneski za Kocijančičev spominek: I. Kolavčič, župnik v Solkanu, 5 gld. — P. Albm, frančiškan na Kostanjevici, 1 gld. 50 kr. — Jožef Kofol, poštar v Čepovanu, 1 gl. — J. Farfolja, kurat na Lokvah, 1 gl. — St. Valentinčič, vikar na Ternovem, 1 gl. — T. Rutar, vikar v Lokovci, 1 gl. — I. Jarec, vikar v Gorenji Tribuš, 1 gl. — Bl. Grča, vikar v Čepovanu, 1 gl. — A. Pipaa, vikar v Lomu, 1 gl. — Vkup 13 gl. 50 kr.

Gospodu Matiji Jonku, županu bolškemu in deželnemu poslancu goriškemu, so nekateri narodnjaki nekoliko zamerili, ker je dal v „Triester Tagblatt“ neko poslanico. Ako bi naši rojaki primerili pomen one poslanice z dejanskimi razmerami in z osebnim prepričanjem gospoda Jonka, bi se nad poslanico ne mogli hudovati.

Kdor pozna bolške razmere, se tej poslanici ne bo čudil. Gledé kandidate Jonkove je res, da društvo „Soča“ ga ni postavilo, ker takega društva ni, pa tudi list „Soča“ ga ni postavil, ker „Soča“ sploh ni postavljala kandidatov, ampak je le postavljene priporočala. Imeli smo priložnost, da smo te dni osebno govorili z g. Jonkom, in spoznali smo, da je narodu v resnici udan, kakor pravi v svoj poslanici.

Ženski oddelek delalskega podpornega društva v Trstu priredi v nedeljo 8. julija v vrtu in salonu gostilne „Mondo nuovo“ veselico z godbo, petjem, deklamacijo in govorom. Po končanem sporodu se bodo spuščale rakete. Ustopnina k veselici in plesu 30 kr. Čisti dohodek je namenjen ženskemu oddelku za naravo traku k zastavi, kakor zahtevajo pravila.

G. Rajmund Mohorčič. Našim čitateljem je znano, ker smo jim povedali v 25. številki „Soče“, da g. Rajmund Mohorčič, župan sežanski, izbrani poslanec za deželni zbor goriški, je objavil v „Edinosti“ od 9. junija t. l. dolgo poslanico, v kateri se zagovarja proti raznim očitanjem, ki so po njegovem mnenju od raznih strani, posebno od „Soče“, nanj priletavale. Med drugim razlaga v omenjeni poslanici na dolgo in široko, da so mu bile odpisane za dac, ki ga je imel v nekaterih kranjskih občinah, neke vsote od deželne in vladue strani; ali oni opisali da so bili pravični in še premajhni.

Na tisto M.-ovo poslanico smo odgovorili v naši 25. številki, v kateri smo gledé odpisanih vsot to le rekli: „Kolikor je nam znano, ni g. M.-ču nikdo očitati, da se mu je kaj odpisalo pod naslovom daru ali po krivici. Čudno pa je vsekako, da govori g. M. ob onih vsotah, katere mu je odpisala vlada in dežela za dac na Kranjskem; o tržaški vladi in goriški deželi pa popolnoma molči. „Ali je hotel z molčanjem posnemati srbske junake, ki so umrli na polji časti in slave.“ Kranjska nas v tem slučaju ne briga veliko; razmere s tržaško vlado in goriško deželo so za nas bolj zanimive. O teh nam povejte kaj, g. M.“

Kdor pozna pomen slovenskih besedij in kdor nam prisoja toliko zdrave pameti, da ne pišemo nasprotujočih si stavkov v malem odstavku, ki šteje 10 kratkih vrst, mora priznati, da ima naš odgovor to glavno usebino: 1. neposredne trdi, da „Soči“ ni znano, da bi bil kdo g. M.-ču očitati, da se mu je kaj odpisalo pod naslovom daru ali po krivici, 2. posredne trdi, da tudi ona mu tega ni očitala, ker drugače bi jej moralo to znano biti, 3. se čudi, da govori g. M. o odpisanih vsotah za dac na Kranjskem, o onih za dac na Goriškem, da pa popolnoma molči, 4. ga pozivlja, naj o teh kaj pové, češ da so za nas bolj zanimive, ko one. — Zakaj se „Soča“ čudi nad molčanjem g. M.? Zato ker g. M. se je v omenjeni poslanici razkoračil kakor velikani Golijat, ter se je zdelo, da kliče cel svet proti sebi na boj. Takemu junaku se spodobi, da omeni očitanja v celem obsegu in ne le deloma. Zvedeli smo bili, da g. M.-u je bilo tudi zarad daca na Goriškem tako (ali enako), kakor na Kranjskem. Zato se nam je zdelo ne junaško, da omenja g. M. le Kranjsko, ne pa tudi Goriškega. Odtod naše čudenje. Zakaj imenuje „Soča“ goriški dac za nas bolj zanimiv, ko kranjski? Zato ker je dac v domači deželi in se nas bliže dotika, nego v deželi, ki je z nami le po duhu zvezana. Ali je „Soča“ z navedenimi besedami očitala, da je bilo g. M.-ču na Goriškem po krivici kaj odpisano? Ne.

Kaj pa g. M. piše v „Edinosti“ od 30. pret. m. gledé navedenih naših besed? Poslušajte, dragi čitatelji, pa strinite. „Strašno „fina Soča“ trdi tudi, da meni ni nikdo očitati, da bi mi bila vlada kaj odpisala „pod naslovom daru ali po krivici“, potem pa mi očitati, da molčim o tržaški vladi in goriški deželi; torej taji to, kar v tistem odduški zopet trdi.“ Ker smo se čudili nad molčanjem g. M. o goriškem dacu, zato smo mu očitati, da mu je bilo nekaj pod naslovom daru ali po krivici odpisano! Konu hočete navezati tega medveda, g. M.? Kaj takega recite mamelukom pa hotentotom in ne slovenskemu narodu. Z vašimi besedami podtikač „Sočni“ izjavi pomen, katerega nima. Vaše očitanje je zato neopravičeno, njegov zadržaj nerazumljen. G. M. piše dalje: „Še enkrat ponavljam, da od nobene vlade in od nobene dežele nisem jaz za svojo osebo dobil darovanega niti vinarja in ker „Soča“ v svojej hudobiji ne neha s tem očitanjem (g. M.-ču bi bilo morda všeč, da bi mu kaj takega očitati, pa nismo tako trapasti, da bi mu šli na limanice), primoran sem javno pozvati ta list na dokaze (za katero stvar, g. M.? — „Soča“ naj bi dokazovala to, česar ni trdila, in vse to v Vašo slavo, da bi Vi postali mučenik! Po smrti se vijejo mučeniški vencji; dokler živite, še vedno lahko padete), ker drugače je dokazano, da so gospodje, ki v ta list pišejo in poročajo take revolverske napade, ne le hudobni in neznačajni, temuč tudi drzni obrekovalci najgrše vrste, ker to se ne pravi le čast skruniti, temuč kar ropati jo po sili“; — in vse to zarad tega, ker „Soča“ noče dokazovati tega, česar ni trdila.

Na ta odstavek, ki presega meje resnice na ne-naveden način, smo bili prisiljeni odgovoriti. Druga očitanja proti „Soči“ bere lahko vsakdo v „Edinosti“ od 30. junija, ki je bila razširjena med narod v več iztisih, nego druge krati. Razun v „Sočo“ se zaganja g. M. tudi v kraske župane zarad zaupnice, katero so podpisali dr. Tonkliju, in posebej še v dr. Tonklija. Prvi bodo gotovo sami vedeli, kako jim je braniti svojo čast proti deželnemu poslancu, g. R. Mohorčiču; drugi je pa zunaj postave, nanj sme pljuvati vsak tržaški bosopetež, ne da bi se mu štel v greh. Kdor M.-ču zakrivi las, je smrti vreden; kdor Tonklija ubije, pride v tržaška nebesa.

Poslanice.

Slavno uredništvo!
Prosim Vas, da priobčite v prihodnjem listu sledečo

izjavo.

Ker mi dohajajo od raznih strani poročila, da nekateri gospodje imajo mene odgovornega za one članke v „Soči“, ki so v zadnjih časih precej hrupa uzročili, izrekam javno, da ne pripadam niti k lastnikom niti k uredništvu „Soče“, da nisem niti njen sodelavec niti nje nadzorovatelj, da dotičnih člankov v „Soči“ nisem niti pisal niti navdihoval, in da berem „Sočo“ še le potem, kadar mi kot naročniku tiskana na dom pride; zatoraj nisem in ne morem biti odgovoren za to, kar „Soča“ piše in priobčuje. To, prosim, naj tudi slavno uredništvo kot resnico potrdi.

Z odličnim spoštovanjem
udani

V Gorici, dne 4. julija 1883.

Dr. Josip Tonkli.

Dasi je uredništvo to, kar g. poslanec zahteva, že pri drugih prilikah iz lastnega nagiba storilo, potrjuje vendar na gorenjo prošnjo objavljeno izjavo polnoobsežno z opombo, da „Soča“ podpira Tonklija in njegovo politiko zato, ker jo spoznava kot dobro in pravo na Goriškem.

Uredništvo „Soče.“

Podpisani se p. n. gospodom volilcem iz velikega posestva presrečno zahvaljujem za skazano mi čast, da so me volili za svojega poslanca, ter jim obetujem, da bom v vedni in neomahljivi zvestobi do presvetlega cesarja in trdno se držel svoje slovenske narodnosti vso svojo moč na to obračal, da bom zagovarjal in branil koristi svojih volilcev. Še posebej se zahvaljujem svojim ožjim rojakom Bricem, ki so — posebno kar jih je pod gradiščansko glavarstvo (z dotičnimi Kraševci vred) — enoglasno glasovali za mojo malenkost in za narodne kandidate, ter jim ponavljam, da bom za vse enako po svoji šibki moči skrbel in njih koristi zagovarjal. V to pomozi Bog in bratovska ljubezen predragih mojih volilcev.

V Podgori, 4. julija 1883.

Andrej Kocijančič,
voleposestnik in deželni poslanec.

Slavno uredništvo cenjene „Soče“, prosim Te, sprejmi naslednje vrstice v Tvoj list:

Za pretekli mesec maj smo bili naročili pri blagorodni gospej Karolini Fabijan-ovi v Gorici lep antipendij (prt pred altarjem), ki naj bi nam služil za velike praznike cerkvenega leta. Gospa Fabijan-ova nam je izgotovila naročeno delo o zgovorenem času in nas je z njim močno razveselila. V sredi antipendija je vezena (štikana) podoba Matere Božje z detetom Jezusom. Podoba je vezena na platnenem dnu z židanimi nitmi raznih barv tako lepo, da se prikupi vsakemu, ki jo vidi. Naši ljudje so z delom jako zadovoljni; posebno dekleta so ponosna na lepo podobo in na cel antipendij, ker so s svojimi radodarnimi doneski veliko pripomogle, da je dobila naša farna cerkev tak nenavaden kinč. Cerkevna oskrbnitva, ki potrebujejo takih del, naj si zapomnijo ime umetnice, kateri se tukaj za prelep kinč naše cerkve iz srca zahvaljujem.

V Lotniku, 20. junija 1883.

J. Gerbec, kaplan,
v porazumljenji s preč. g. dekanom.

V pojasnilo.

Volitev dne 23. jun. v Sežani bila je enoglasna, enoglasno bil voljen tudi g. Rajmund Mohorčič, čeravno nas več volilnih mož ni bilo vnetih zanj. Glasovali smo pa zanj: 1.) ker je volilni odbor postavil le enega kandidata; 2.) ker se je g. Sila kandidaturi javno odpovedal; 3.) ker nismo hoteli glasov cepiti; 4.) ker trdno pričakujemo, da bode delal, kakor je obljubil po geslu: Vse za Boga, domovino in cesarja; da bo glasoval zmirom z večino slov. poslancev, in da v političnem delovanju ne bo nasprotoval g. dr. Tonklju, kateremu smo izročili zaupnico in s katerega delovanjem v državnem zboru smo, kar še enkrat ponavljamo, popolnoma zadovoljni.

Upamo tudi, da bode s tem domačemu prepiru konec.

Več volilcev g. M.

Javna zahvala.

Podpisani izreka najtoplejšo zahvalo v. č. g. kan. Jan, A b r a m u in drugim gospodom, ki so blagovolili darovati knjige naši novo ustanovljeni vikarijski knjižnici.

Štanjel, 3. julija 1883.

I. KLOBOVS
kaplan.

Ognja in tatvine varne DENARNICE

Ima WIESE & COMP., Kassenfabrik
Dunaj, Budapešta, Praga.

Zaloga: Dunaj, II. Untere Donastrasse,
št. 25. Tovarna: Dunaj, II. Pappenheim-
gasse, št. 58.

Ljudi in blago spravlja

A M E R I K O

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolowratring, Pestalozzigasse 1.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraju so razpisane 4. učiteljske službe III. plačilne vrste po postavi 4. dne marca 1879 na enorazrednicah za definitivno-oziroma 1 za provizorično nastavljenje, s katerimi je združeno voditeljstvo.

Prosilci morajo svoje dokumentovane prošnje vložiti po postavni poti do 15. avgusta t. l. na podpisani okr. š. svet.

C. k. okr. š. svet v Tominu 30. dne junija 1883.

Štev. 290/O. š. v.

Razpis učiteljskih služeb.

Na narodnih šolah v Podgradu se slovenskim učnim jezikom, potem v Manah, pri Sv. Matiju, v Moščenicah in v Bergudu z hrvatskim učnim jezikom so izpraznjena mesta jednega učitelja III. reda.

S temi službami združeni dohodki so razvidni iz deželnih zakonov od dne 3. novembra 1874 in 10. decembra 1878.

Prosilci za ta mesta imajo svoje dokumentirane prošnje v 4 tednih pri podpisnem okrajnem šolskem svetu event. po službeni poti uložiti.

C. k. okrajni šolski svet.

V Voloski, dne 3. julija 1883.

Oznanilo.

Podpisani gospodarski svet naznanja, da so stari navadni semnji za živino in kramarijo pri sv. Egidiju „Tilhu“ v Suti dne 11. julija, 1. septembra in 7. oktobra ponovljeni in se bodo za naprej ravno iste dneve držali.

Ko bi se pa primerilo, da na tak tržni dan pade nedelja ali praznik, bode semenj drugi dan. Živina bode na tri leta prosta štautnine.

GOSPODARSKI SVET V SUTI,
dne 2. julija 1883.

Načelnik:
Janez Pipan.

Samo 10 g. 75 k.

popolna obleka iz mešanine (Stoff).

Samo 8 gl. 50 k.

moderna povrhu suknya.

Samo 3 gld.

hlače iz mešanine.

Samo 5 gl. 50 k.

popolna obleka iz platna
v zalogi obleke za gospode

Ignacija Steiner-ja v Gorici,
nasproti nadškofjski palači.

Obleka za otroke vsake starosti, zaloga mešanin, vsakovrstnih domačih in tujih izdelkov, lastna šivarnica, dela se po meri hitro, fino in trdno.

Nepremočljivi plašči, ponočne suknje, lovške suknje, perilo za gospode, zavratniki, plašči za gospe posebno priporočeni.

Pasi kilovim najnovejše sestave, prav pripravi in trdni VLAČNI, BREZ SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, s pavji za človeka, angl. in franc. nogovice proti krču, najno ejši pasovi za nosilce, vse rancelske priprave iz gumeo in vse potrebščine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGER,
Dunaj, ustanovljeno l. 1873. kakor prej l. Graben 29, znotra v Trattnerhofu, Zaloga vseh pariških posebnosti. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

Vinske tlačivnice (preše)

najnovejše sestave, potrebujejo malo prostora, tiskajo dvakrat hitreje ko prejšnje tiskavnice, se lahko gonijo, močne in trdne, v vseh velikostih za posameznike in za največje posestnike kot posebno vrednosti. Porogstvo, spričevala o 1000 že narejenih tiskavnicah. Načrti in ceniki po želji brezplačno in poštne

prosti. Grozdni mlinci najnovejše iznajdbe. Zgodnja naročila so nam všeč.

PH. MAYFARTH & Co. na Dunaji, II. Praterstrasse 66.
Tovarna v Frankfurtu a. M.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodojna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper boli tok, božjast, zoper bitje srea ter čistijo pokvarjeno kri. Ono ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljavo pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstju v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Bergerjevo medicinsko

MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE)

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vseh evropskih državah s sijajnim uspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

posebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hrastam, nalezljivim hrastam, proti rudečemu nosu, ozebljimi, potanju nog, pihljaju na glavi in bradi. —

Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z uspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-zvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to,

naj zahtevaj edino Bergerjevo smolnato zvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hrasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetsko milo za vmivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. milo iz smole, ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. v brezdoro vred.

Glavni razpošiljavci: lekarnar G. Hell v Opavu. Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarji F. Cristofoletti (Zanetti) in A. Franzoni.

TISKANE OLJNE PODOBE, okvirji in ogledala

se kupijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a,
na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapiski in ceniki brezplačno in poštne prosti.

Dobre nabiralce,

ki morejo pokazati spričevala, išče banka hiša za razprodajo državnih in privatnih sreček, postavno izdanih, proti dobri plači. Pisane ponudbe pod naslovom: „Acquisiteur Z. 430“ sprejema in odpošilja odpravnik naznanil Henrik Schalek, I. Wollzeile, 14. na Dunaji.